

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

ЛЯН ХАЙЄ

УДК 378.016:78.071.2]:37.091.39(043.3)

**ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ
ДО ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ РОБОТИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ
ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

13.00.02 – теорія та методика музичного навчання

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук



Київ – 2019

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Міністерство освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник - кандидат педагогічних наук, доцент,
ТОПЧИЄВА Ірина Олександрівна,
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова,
доцент кафедри теорії та методики музичної
освіти, хорового співу і диригування.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор
ЛАБУНЕЦЬ Віктор Миколайович,
Кам'янець-Подільський національний
педагогічний університет імені Івана Огієнка,
декан педагогічного факультету;

кандидат педагогічних наук
РОЛІНСЬКА Олена Григорівна,
Одеська національна музична академія
імені А. В. Нежданової,
доцент кафедри загального та спеціалізованого
фортепіано.

Захист відбудеться «10» квітня 2019 р. о 14.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради в Д 26.053.08 у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

З дисертацією можна ознайомитись в бібліотеці Національного педагогічного університеті імені М. П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

Автореферат розісланий «7» березня 2019 р.

**Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради**



Л. І. Паньків

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Стрімкі реформаторські перетворення в царині національних освітніх систем України та Китаю віддзеркалюють сутнісні ознаки світових освітянських парадигм. Епіцентром їх змісту є особистість, розвиток індивідуальних творчих потенцій, формування самостійної позиції, спрямування на самореалізацію, озброєння в навчанні інноваційними стратегіями пошуку шляхів досягнення мети, оперування інформаційними масивами тощо. У даному контексті інноватизація фахової підготовки майбутніх учителів музики, зокрема її вокально-хорового сегменту, передбачає впровадження проектних технологій, спрямованих на удосконалення змісту мистецького навчання студентів як майбутніх спеціалістів, на яких покладається місія в майбутній професійній діяльності сприяння процесам саморозвитку і творчої самореалізації учнів, надання дітям інструментарію для вирішення навчальних, практичних та творчих завдань, розвитку в учнів умінь проектувати цілі, досягати заплановані мистецькі результати. Розглядаючи інноваційний вимір застосування проектних технологій у вокально-хоровому навчанні студентів як складову змісту самостійної цілеспрямованої роботи майбутніх учителів музики щодо набуття фахових музичних компетенцій в аспекті самоосвіти, можна зробити припущення про те, що саме проектування алгоритму власної дії для покращення якісних характеристик вокально-хорового процесу сприяє усвідомленню студентами комплексу перспективних та наріжних планів самовдосконалення. У даному процесі оптимізується програма саморозвитку, адаптації до мистецтва управління вокально-хоровим процесом, цілеустановки на творчу самореалізацію.

Оскільки «гострою залишається проблема формування готовності до професії вчителя як сукупності інтелектуальних, емоційних, мотиваційних та вольових якостей людини» (В. Андрущенко), на піку актуальності постає завдання формування готовності студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій в аспекті самостійного конструювання майбутніми вчителями музики як проектів власного фахового становлення, так і інтерпретаційних проектів удосконалення змісту і операційного наповнення вокально-хорового процесу, націленості на матеріалізацію ціннісно-орієнтованих характеристик проекту в презентаційних продуктах вокально-хорової роботи.

Необхідність активізації вокально-хорового навчання майбутніх учителів музики на факультетах мистецтв педагогічних університетів через формування готовності до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій зумовлена вагомим значенням творчості у формуванні творчої індивідуальності майбутніх учителів музики. Звернення мистецької освіти в даному руслі до проектних технологій, на нашу думку, сприяє становленню творчої індивідуальності студентів, відкриває шляхи до самостійного пошуку ними

ціннісних констант мистецьких творів, конструювання інтерпретаційних, комунікативних, художніх, управлінських проектів для імплементації музично-художніх образів вокально-хорових творів у хоровому звучанні та вдосконалення змісту власних діяльнісних технік для їх результативного втілення і презентації. Саме ідея проектування цілей і моделювання шляхів їх досягнення є наріжним каменем специфіки готовності вокально-хорової роботи, яка стосується не тільки керівника, але й учасників мистецького гурту, як рівноправних колег, пов'язаних єдиною метою – консолідація, створення, звукова реалізація та презентація якісного мистецького проекту.

Дана проблема має досить ґрунтовну теоретико-методичну базу, підтверджену науковими положеннями мистецької освіти (Л. Гаврілова, К. Завалко, А. Козир, В. Лабунець, О. Отич, Г. Падалка, Є. Проворова, О. Реброва, О. Ролінська, О. Рудницька, В. Федоришин, О. Хижна, О. Щолокова та ін.); ґрунтовними дослідженнями специфіки вокально-хорової діяльності (О. Анисімов, В. Антонюк, Т. Жигінас, І. Коваленко, П. Ковалик, А. Козир, А. Лашенко, Т. Смирнова, О. Хоружа та ін.) та науковими дослідженнями Лінь Є, Лі Сянчжень, Лінь Хай, Лінь Сяо, Сі Даофен, Сунь Гоцянь, Сунь Лінянь, Лі Цзяці, Шень Цзінь Ге, Ха Ту, Ху Манлі, Чжан Лу, Чжан Яньфень та інших.

Базовими для нашого дослідження ми вважаємо наукові праці, у яких розкрито сутність сучасного розуміння «проектні технології» як форми самостійної організації навчання, як установки цілепокладання до досягнення особистістю оптимального результату діяльності (К. Бруслінг, Г. Ващенко, С. Генкал, Дж. Дьюї, І. Колесникова, П. Підкасистий, І. Чечель, Ю. Хотунцев, А. Хуторської, Н. Яковлева та ін.). У роботах даних авторів розглядаються питання оптимізації шляхів, форм і засобів удосконалення навчального процесу за допомогою застосування проектних технологій у різновидах навчання. Але дослідження безпосереднього застосування проектних технологій у вокально-хоровому навчанні майбутніх учителів музики на даний час не було предметом наукового пошуку.

Аналіз сучасної філософської, психолого-педагогічної, музикознавчої літератури вказує на необхідність формування компетентного фахівця, готового до якісних перетворень об'єктів вокально-хорового навчання, спроможного спроектувати детальну «мозаїку» вокально-хорового процесу, закласти в конструкт-проект цілі, засоби, ресурси, діяльнісні механізми і стратегії, націлені на досягнення продуктивних мистецьких результатів вокально-хорової роботи. Незважаючи на значущість кола розглянутих питань, постановка наукового завдання формування готовності до вокально-хорової роботи студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів із застосуванням проектних технологій не набуло висвітлення в науковій літературі.

Актуальність, недостатня теоретична й методична розробленість, а також нагальні проблеми практики зумовили вибір теми дослідження: *«Формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій»*.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М. П. Драгоманова з проблеми «Зміст, форми, методи і засоби вдосконалення підготовки вчителів музики» (протокол №5 від 26 грудня 2014 року). Тема дисертаційного дослідження затверджена Вченою радою Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол №15 від 23 червня 2016 року).

Мета дослідження – розробити, теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методику формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій в умовах факультетів мистецтв педагогічних університетів.

Об'єкт дослідження – процес вокально-хорового навчання майбутніх учителів музики на факультетах мистецтв педагогічних університетів.

Предмет дослідження – методика формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій.

Відповідно до поставленої мети у ході дисертаційного дослідження необхідно було вирішити такі **завдання**:

- проаналізувати поняття «проектні технології» та дослідити методологічні підходи до впровадження продуктивних проектних технік у вокально-хоровому навчанні майбутніх учителів музики;
- визначити специфіку готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, охарактеризувати її основні функції;
- розробити компонентну структуру, визначити критерії, показники та встановити рівні сформованості готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій;
- обґрунтувати принципи та педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій;
- експериментально перевірити ефективність поетапної методики формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій.

Методологічну та теоретичну основу дослідження становлять: концептуальні положення філософії та методології освіти: проблеми готовності в загальнопедагогічному аспекті (В. Андрущенко, В. Бондар, І. Бех, І. Єрмаков, І. Зязюн, В. Кремінь, В. Курило, В. Луговий, В. Лутай, Б. Новиков та ін.); готовності як психологічної категорії (Ш. Бюлер, А. Деркач, Г. Костюк, А. Маслоу, В. Моляко, Ж. Піаже, К. Роджерс, В. Франкл та ін.); готовності до педагогічної діяльності (Б. Андрієвський, Н. Гузій, З. Курлянд, В. Сітаров, С. Сисоєва, І. Якиманська та ін.); готовності як виявлення самостійної творчості особистості в актах творчості (М. Бахтін, Л. Брауер, В. Вернадський, Д. Дьюї,

Е. Ільєнков, М. Каган, Б. Новіков та ін.); проблеми застосування проектних технологій у педагогічній практиці (М. Гриньова, М. Євтух, І. Колесникова, О. Пехота, О. Полат, Г. Селевко, С. Сисоєва, А. Хуторської та ін.); особливості проектного мислення (В. Андрєєв, О. Асмолов, Б. Додонов, В. Клейман, Г. Костюк, О. Тихомиров та ін.); досвід видатних діячів вокально-хорового мистецтва (А. Авдієвський, О. Горохов, Д. Загрецький, В. Іконник, П. Муравський, К. Пігров); праці з проблем мистецтвознавства (О. Анісімов, А. Лащенко, В. Михайлець, Б. Теплов, В. Шульгіна та ін.); наукові праці з теорії та методики мистецької освіти (Н. Гуральник, О. Єременко, А. Козир, В. Лабунець, О. Отич, Г. Падалка, Є. Проворова, О. Реброва, О. Ролінська, О. Рудницька, В. Федоришин, О. Хижна, О. Щолокова та ін.); теорії та методики вокально-хорового навчання (А. Болгарський, І. Гавран, Т. Жигінас, І. Коваленко, П. Ковалик, Т. Олонцева, З. Софроній, І. Топчієва, О. Хоружа та ін.).

Для вирішення поставлених завдань було використано комплекс **методів науково-педагогічного дослідження**: *теоретичні* (аналіз філософської, психолого-педагогічної, мистецтвознавчої літератури з досліджуваної проблеми, її систематизація та узагальнення; класифікація отриманих теоретичних та експериментальних даних, їх зіставлення інтерпретація; конкретизація, синтез, порівняння, моделювання, метод аналізу визначення понять) – для формування концептуальних положень дослідження; *емпіричні* (психолого-педагогічне спостереження, анкетування (письмове та усне), тестування, усне опитування, інтерв'ювання, бесіди, обговорення, пояснення, творчі завдання, тренінги, метод експертних оцінок, самооцінювання, констатувальний і формувальний експерименти) – для визначення результативності експериментальної роботи; *статистичні* (порівняльний аналіз, кореляційний аналіз, кількісна обробка результатів дослідження, відображення їх у табличних і графічних формах) – для фіксації результатів вимірювань, опрацювання отриманих даних, встановлення кількісних залежностей між досліджуваними явищами і процесами та перевірки ефективності розробленої поетапної методики формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження в тому, що *вперше*:

- здійснено науковий аналіз проблеми застосування проектних технологій у вокально-хоровому навчанні студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів;

- конкретизовано поняття «готовність майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій» та сутність його формування в процесі вокально-хорового навчання, що введено в науковий обіг;

- розроблені: компонентна структура, критерії, показники та методична модель формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій;

- визначено функції, комплекс методів і стратегій; наукові підходи, принципи та педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій;

- запропонована поетапна методика формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій.

Набули подальшого розвитку засоби комплексної діагностики та рівні сформованості готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій; добір цілей, методів та стратегій навчання за проектним типом.

Розширена теоретико-методологічна основа формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи; методичне забезпечення вокально-хорового навчання студентів.

Практичне значення одержаних результатів. Розроблені методичні основи можуть сприяти визначенню практичних шляхів збагачення навчальних засобів, що орієнтують фахову підготовку майбутніх учителів музики на технологізацію творчого навчального процесу, вдосконалення практики підготовки студентів до вокально-хорової роботи, поглиблення сучасних способів впровадження проектних технологій у зміст дисциплін вокально-хорового циклу («Хоровий клас та практикум роботи з хором», «Хорове диригування», «Постановка голосу», «Хорознавство», «Виробнича педагогічна практика»). Запропоновані критерії, показники та рівні оцінювання сформованості готовності студентів до застосування проектних технологій будуть доцільними під час педагогічної діагностики вокально-хорової діяльності майбутніх учителів музики та для оцінювання музичних компетентностей майбутніх фахівців у різновидах вокально-хорового навчання. Теоретичні висновки та отримані результати можуть модифікуватися і адаптуватися до умов початкових закладів багаторівневої мистецької підготовки студентів України та Китаю з метою оптимізації вокально-хорового навчання.

Основні положення дослідження *впроваджено* в освітній процес факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (довідка № 07-10/46 від 23.03.2018 р.), кафедри музики і хореографії ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (довідка № 68-18-270// від 03.04. 2018 р.), Навчально-наукового інституту культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (довідка № 605 від 13.03.2018 р.)

Апробація результатів дисертаційного дослідження. Основні положення дисертації доповідались на міжнародних науково-практичних конференціях: «Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства» (Одеса, 2016); «Мистецький освітній простір у контексті формування сучасної парадигми освіти» (Кропивницький, 2016); «Теорія і

практика формування та розвитку творчої обдарованості майбутніх фахівців у системі професійної освіти» (Бар, 2017); I, II міжнародних науково-практичних читаннях пам'яті академіка Анатолія Авдієвського «Сучасна мистецька освіта» (Київ, 2017, 2018); на *всеукраїнських* науково-практичних конференціях: «Сучасні проблеми виконавської підготовки викладачів мистецьких дисциплін» (Херсон, 2016); «Мистецька освіта: проблеми і перспективи розвитку в контексті європейської інтеграції» (Житомир, 2016); «Сучасна мистецька освіта: досвід, проблеми і перспективи» (Київ, 2018); «Мистецтво та освіта: новації та перспективи» (Чернігів, 2018); на засіданнях кафедри теорії і методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського та щорічних звітних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу, аспірантів і докторантів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (Київ, 2015-2018).

Публікації. Основні теоретичні положення, результати та висновки дисертаційного дослідження висвітлено в 11 одноосібних науково-методичних публікаціях автора, з яких 6 – у наукових фахових виданнях України з педагогіки, 1 – у зарубіжному науковому виданні.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів з висновками і списком використаних джерел до кожного з них (231 найменування, з них 10 – іноземними мовами), загальних висновків та додатків. Загальний обсяг роботи – 265 сторінок, з них 176 сторінок основного тексту. Робота містить 10 таблиць, 10 рисунків, що разом з анотацією, списками використаних джерел і додатками становить 89 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність і доцільність обраної теми дисертаційного дослідження з позиції фахової підготовки майбутніх учителів музики, визначено мету, об'єкт, предмет і завдання дослідження, розкрито наукову новизну, охарактеризовано методи, теоретичну і практичну значущість одержаних результатів, представлено інформацію про впровадження результатів дослідження, відображено педагогічну апробацію даної роботи.

У **першому розділі** – *«Теоретико-методологічне дослідження проблеми готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій»* – здійснено теоретико-методологічний аналіз змісту поняття «проектні технології» як похідного для визначення специфіки готовності студентів до вокально-хорової роботи. Викладено характеристику основних дефініцій дослідження, розкрито основні наукові підходи до розгляду особливостей введення проектних технологій у педагогічний контент вокально-хорового навчання майбутніх учителів музики.

Проведене науково-теоретичне узагальнення дозволило з'ясувати концептуальні ознаки проектних технологій у руслі позиції Я. Коменського про необхідність технологізації процесу навчання, запрограмованості його на

результат і успіх, як «дидактичної машини» для прогнозування, конструювання і моделювання змісту об'єктів навчальної діяльності; як підґрунтя для формування «компетентностей найвищого рівня» (І. Зязюн, Дж. Равен, С. Сисоєва та ін.); формування системного мислення для дослідження і трансформації інформаційних масивів, практичного втілення і публічної презентації проектних продуктів (Дж. Дьюї, В. Кілпатрік, К. Фрей та ін.); створення максимальних умов для самореалізації, активізації самостійно-діяльнісної позиції, спрямованості на продуктивні перетворення (В. Андреев, Ю. Кулюткін, В. Сластьонін та ін.); проектування власного стилю творчої діяльності (Н. Гузій, А. Єріна, О. Заїр-Бек, А. Козир, І. Колесникова, А. Хуторської та ін.); циклічності і алгоритмічної послідовності проектної дії (Д. Джонс, О. Пехота, О. Полат, Г. Селевко, Р. Хмелюк та ін.). На основі проведеного аналізу з'ясовано, що проектні технології можуть бути продуктивним засобом для формування у студентів самостійної позиції у вирішенні вокально-хорових завдань, для набуття ними високого рівня фахової компетентності в процесі прогнозування, моделювання, конструювання і презентації проектів вокально-хорової роботи завдяки активізації інтелектуально-аналітичних, рефлексивних процесів, конструюванню стратегій самостійної дії, досвіду презентації творчих проектів тощо. У зв'язку з цим встановлено, що застосування проектних технологій у педагогічній практиці уможливорює оптимізацію вокально-хорового навчання майбутніх учителів музики в річищі ідеї націленості на осмислений результат, розширенні операційно-діяльнісних можливостей студентів, зміни їх самооцінки до розуміння себе як самостійної творчої індивідуальності, здатної до продуктивних перетворень мистецького середовища. На підставі узагальнення теоретичних положень встановлено, що створення цілісної системи вокально-хорового навчання майбутніх учителів музики із застосуванням проектних технологій потребує врахування *системно-інформаційного, особистісного, діяльнісно-алгоритмічного, компетентнісного, комунікативного, акмеологічного підходів*.

З цієї позиції проблема застосування проектних технологій розглядається як «акт самостійної творчості» (Г. Батіщев), який виявляється в конструюванні студентами проектів вирішення творчих завдань впродовж самостійного дослідження вокально-хорових творів, оперування знаннєво-інформаційним, критично-аналітичним фондом, власним досвідом, спрямованим на самостійний пошук інформації, аналіз і синтез базового матеріалу для наповнення проекту власним ціннісним смислом. Тому зміст поняття «проектні технології» у вокально-хоровому навчанні майбутніх учителів музики можна визначити як *цілісну систему методів, прийомів і засобів активізації самостійної творчої діяльності суб'єктів вокально-хорового навчання, що забезпечують розробку, створення і презентацію конкретного мистецького проекту на основі узгодженості цілей, характеристик та об'єктів навчальної діяльності, у перебігу алгоритмічного виконання технологічних процедур поетапної проектної дії*.

Розгляд проблеми готовності, як проекцію особистості на самостійну творчу дію, через основні постулати філософії освіти (В. Андрущенко, В. Бондар, І. Єрмаков, І. Зязюн, В. Кремінь, В. Курило, В. Луговий та ін.), науково-педагогічного досвіду (Б. Андрієвський, М. Дьяченко, В. Сітаров, В. Панов, І. Якиманська та ін.) через призму педагогіки мистецтв (О. Єременко, К. Завалко, А. Зайцева, А. Козир, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалка, О. Реброва, О. Рудницька, В. Федоришин, О. Хижна, О. Щолокова та ін.); вокально-хорового навчання студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів (І. Гавран, Т. Жигінас, І. Коваленко, П. Ковалик, М. Міщанчук, Т. Олонцева, З. Софроній, І. Топчієва, О. Хоружа та ін.) дозволили ідентифікувати проблему формування готовності до вокально-хорової роботи з виявленням самостійної творчості майбутніх учителів музики, з потягом до самореалізації в актах творчості, застосування проектних технологій, як інтенсивних технологій творчості, у даному контексті сприяє самостійному конструюванню студентами як проектів власного фахового становлення, так і інтерпретаційних проектів удосконалення змісту і операційного наповнення вокально-хорового процесу.

У результаті системного аналізу наукових психолого-педагогічних і мистецьких джерел запропоновано *авторське визначення поняття «готовність майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій»*, яке характеризується як *здатність студентів до самостійного конструювання проектів вокально-хорової роботи, як системи поетапної творчої дії, зумовленої цілями, завданнями, ресурсами і строками, на основі якої базується розвиток дослідно-прогностичних, аналітично-оцінних, рефлексивно-коригувальних, виконавсько-технологічних здібностей студентів, які забезпечують якість і презентабельність отриманих проектних продуктів вокально-хорової діяльності.*

Згідно специфіки вокально-хорової роботи в розділі виокремлено й охарактеризовано основні *функції* готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, а саме: *дослідницьку; цілепокладальну; прогностичну; ціннісно-нормуючу; організаційно-технологічну; операційну; волюнтаривну; оцінно-регулятивну; творчо-перетворювальну.*

Проведений методологічний аналіз дозволив конкретизувати шляхи застосування проектних технологій у вокально-хоровому навчанні майбутніх учителів музики, що сприяють досягненню якісно нових рівнів творчого самовдосконалення студентів, формуванню ґрунтовної бази фахових компетентностей, зважаючи на продуктивність проектної діяльності, яка оптимізує творчий потенціал студентів для конструювання ідеальних проектів звучання-функціонування та їх утілення впродовж всіх етапів вокально-хорового процесу.

У **другому розділі** – *«Методична основа готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій»* - здійснено теоретико-методичний аналіз специфіки готовності до вокально-хорової роботи майбутніх учителів музики, обґрунтовано продуктивність

застосування проектних технік у її перебігу, що оптимізують формування фахівців готових до самостійного перетворення мистецьких об'єктів вокально-хорового навчання, можливість яких залежить від рівня інтелекту студентів, сформованості дослідно-аналітичної сфери, спроможності спроектувати детальну «мозаїку» вокально-хорового процесу, закласти в конструкт-проект цілі, засоби, ресурси, діяльнісні механізми, стратегії комунікації тощо.

Структура готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій узагальнена в наступних *компонентах*:

- *мотиваційно-емоційному*, який передбачає інтерес студентів до застосування проектних технологій у вокально-хоровому навчанні, що характеризує емоційно-пошукове ставлення студента до вокально-хорової роботи; прагнення самостійно створити, презентувати власний проект досягнення результативності в руслі когнітивного базису вокально-хорової діяльності;

- *компетентнісно-конструктивному*, який визначається необхідністю накопичення умінь у студентів проектувати вокально-хорову діяльність та виявляється в цілеспрямованому здійсненні студентами системи дій інтелектуально-аналітичного, дослідницького, комунікативного, оцінювального, управлінського, творчого, рефлексивного спрямування, що загалом сприяє самостійному конструюванню проектів, цілеспрямованих на результативне покращання якісних характеристик вокально-хорового процесу;

- *самостійно-творчому*, який характеризується самостійною діяльнісною стратегією студентів з опорою на творчу взаємодію з колективом та визначає здатність до побудови нової дії у синтезі технологічності з художнім виконавством, дослідження з прогнозованістю результатів, проектування з інтерпретаційним перетворенням вокально-хорової дійсності, що призводять до успішного досягнення поставлених мистецьких цілей та дозволяє вийти на самостійний рівень вирішення вокально-хорових завдань під час репетиційної трансформації конструкт-проекту в продукт презентаційного гатунку;

- *рефлексивно-корекційному*, який характеризує готовність студентів до самоконтролю і саморегуляції, центральним ядром якого є проекція студентів на себе як керівника вокально-хорового процесу, виявлення міри власної переконливості, майстерності, емоційності, артистично-вольових проявів, осмислення й аналізу перепон, комунікативних бар'єрів, сформованість аналітичного, критичного, творчого мислення студентів; спроможність до оцінювання ступеню адекватності власних дій у вирішенні наявних ситуацій комунікативного і технологічного плану, до корекції проекту відповідно виявлених недоліків за результатами презентації.

Відповідно до визначених структурних компонентів готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій розроблено критерії та показники їх сформованості, а саме:

- *ступінь сформованості позитивного ставлення студентів до проектної діяльності.* Показниками цього критерію є: прояв стабільного інтересу майбутніх учителів музики до конструювання власних моделей самовдосконалення; активна спрямованість студентів на оволодіння засобами розв'язання творчих завдань у вокально-хоровій роботі; вияв прагнення самостійно проектувати мету і результат вокально-хорової діяльності;
- *міра накопичення студентами проектних умінь та готовність їх застосування в роботі з навчальним колективом* (показниками даного критерію визначено: уміння досліджувати інформацію, оперувати системою інтелектуальної дії; здатність чітко визначати цілі, прогнозувати результати; самостійно створювати проекти інтерпретацій вокально-хорових творів);
- *міра здатності студентів до самостійно-результативної презентації проектів у різновидах вокально-хорового навчання* (показниками даного критерію виступили: уміння планувати етапи роботи, здійснювати управлінську дію на контролюючо-діагностичній основі; зв'язувати вплив комунікативної взаємодії у вокально-хоровій роботі з оптимальною результативністю досягнення цілей проекту; цілеспрямовано-випереджено «на крок попереду» репрезентувати продукт вокально-хорового проекту;
- *ступінь усвідомленого оцінювання студентами результатів презентації проектів вокально-хорової роботи* (показниками було обрано: уміння дати самооцінку результатам утілення проекту, узгодити їх з початковими цілями; уміння виявити прорахунки і недоліки проекту, віднайти засоби корекції; уміння конструювати наступні цілі відповідно отриманого результату).

Визначено наукові принципи, що відображають особливості формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, а саме: принцип концептуальності; принцип самостійності; принцип пріоритетності довгострокових цілей; принцип результативності; принцип інтеграції; принцип інтерсуб'єктних відносин; принцип інтерпретації вокально-хорових творів; принцип інтенсифікації.

Формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій забезпечують визначені нами педагогічні умови, а саме: *активізація інтересу майбутніх учителів музики до навчання за проектним типом; спонукання студентів до визначення пріоритетної мети вокально-хорової роботи та конструювання результативно-цільових проектів її досягнення; орієнтація майбутніх учителів музики на активну творчу взаємодію з хоровим колективом; стимулювання студентів до рефлексивного осмислення та корекції результатів вокально-хорової роботи.*

Розроблена методична модель формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій представлена на рис. 1.

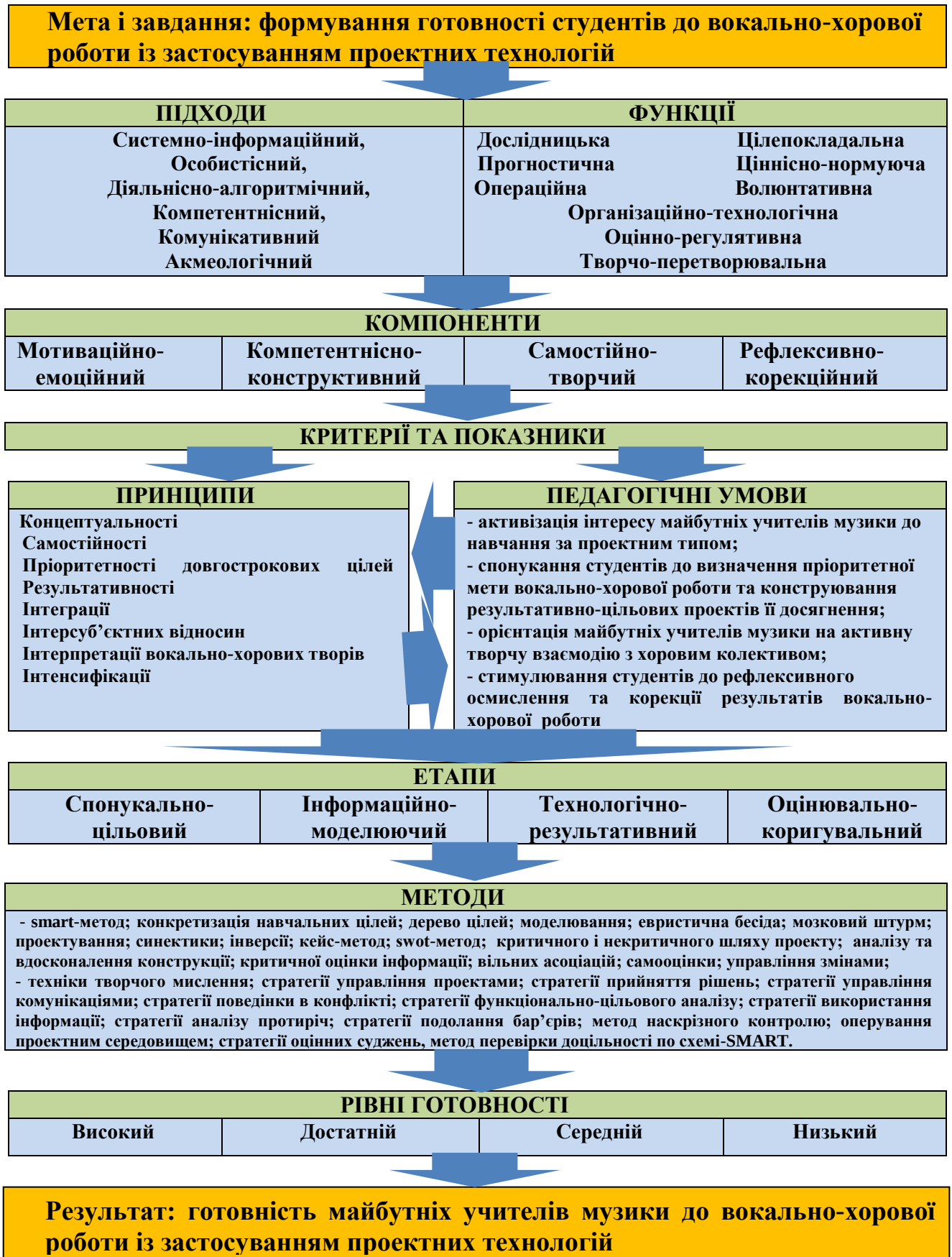


Рис. 1. Модель формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій

У третьому розділі – *«Дослідно-експериментальна перевірка ефективності методики формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій»* – проведено констатувальний, формувальний та контрольний етапи експерименту, представлено методичне забезпечення формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, проаналізовано та узагальнено результати експериментальної роботи.

На констатувальному етапі експерименту, відповідно до визначених критеріїв і показників готовності студентів до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, нами були розроблені й охарактеризовані рівні сформованості означеного феномена: високий, середній, достатній та низький.

Високий рівень. Студенти цього рівня відрізняються дуже високою мотивацією до проектування моделі-успіху вокально-хорової роботи. Особливістю для даного рівня є здатність студентів до самостійного створення конструкт-проектів покращання якісних характеристик звучання хорового колективу, самостійно-діяльнісної позиції щодо їх утілення, активної комунікативної взаємодії з вокально-хоровим колективом, мобільність і гнучкість щодо прийняття рішень, створення ситуацій-успіху для підвищення результативності досягнення цілей проекту, рефлексивного оцінювання, корекції власних дій і досягнених результатів з метою презентації якісно нового власного мистецького продукту.

Достатній рівень. Студенти виявляють активний інтерес і мотивацію до застосування проектних технологій, самостійно досліджують інформацію, оперують системою інтелектуальної дії, намагаються визначати цілі, прогнозувати результати але самостійно створювати проекти інтерпретацій вокально-хорових творів та втілювати їх на практиці з навчальним колективом ще не можуть. Означений рівень виявляє спроможність студентів до проектної дії в аспекті планування, презентації проекту, побудови атмосфери співтворчості з колективом, студенти демонструють стійке розуміння цілей проектної діяльності, вони активно намагаються осмислити, оцінити та корегувати проект відповідно результатів презентації.

Середній рівень. Студенти демонструють посередній інтерес до проектної діяльності. На цьому рівні проектна діяльність студентів виявляється у розумінні її необхідності, але самостійно досліджувати інформацію, оперувати системою інтелектуальної дії; чітко визначати цілі, прогнозувати результати, самостійно створювати проекти інтерпретацій вокально-хорових творів студенти не можуть. Приймати рішення без сторонньої допомоги їм важко. Середній рівень характеризується мінімально необхідними частковими проектними знаннями та вміннями, але потреба у майбутніх учителів музики до застосування проектних технологій у вокально-хоровій роботі майже відсутня.

Низький рівень. Студенти цього рівня відрізняються відсутністю інтересу до проектної діяльності, не відчують потреби досліджувати та проектувати

зміст вокально-хорової роботи. Студенти низького рівня не можуть планувати, поетапно репрезентувати проект; здійснювати самостійно-творчу дію на навчальний колектив та миттєво діагностувати результати їх утілення. Не здатні приймати рішення, критично осмислювати перипетії вокально-хорової роботи та корегувати результати їх презентації, що свідчить про те, що студенти мають мінімально необхідні часткові проектні знання та вміння і не здібні застосовувати їх на практиці.

Проведення констатувального етапу експерименту відбувалось впродовж чотирьох взаємопов'язаних етапів, для чого було підібрані діагностичні методики дослідження, скомпоновані в інтеграційні блоки, що дало змогу скласти попереднє уявлення про стан сформованості означеного феномена. У результаті діагностування рівнів готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій було встановлено, що здебільшого майбутні вчителі музики знаходилися на низькому (40,3%) та середньому (39,9%) рівнях, достатнього рівня досягли 11,3% студентів, високого рівня було зафіксовано 8,5% студентів. За результатами проведеної констатації була з'ясована необхідність проведення спеціальної педагогічної роботи означеного напрямку та отриманий методичний інструментарій для проведення формувального експерименту.

Формувальний експеримент здійснювався відповідно до розробленої поетапної методики, згідно моделі формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій впродовж чотирьох етапів – спонукально-цільового, інформаційно-моделюючого, технологічно-результативного, оцінювально-коригувального.

Перший етап – спонукально-цільовий забезпечував формування мотиваційно-емоційного компоненту готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій та ставив за мету розвинути інтерес студентів до проектної діяльності, спрямувати до визначення цілей вокально-хорової роботи та наповнення їх особистісним смислом; до пошуку шляхів покращення якісних характеристик вокально-хорового процесу на засадах добровільного волевиявлення, емоційно-ціннісного проживання майбутніми вчителями музики своєї участі у мистецькому проекті; ініціації у студентів власної значущості в проекті як творчої особистості, здатної привнести в проект конструктивні й продуктивні ідеї; активізації інтересу студентів до навчання за проектним типом; проектування моделі-успіху самовдосконалення у вокально-хоровій роботі. На цьому етапі провідними були метод «Дерево цілей», метод самодослідження, метод самоідентифікації, метод самопрогнозування, метод моделювання, тренінг «Алгоритм проектної діяльності», тренінг «Постановка цілей по схемі-SMART», тренінг «Конкретизація навчальних цілей» тощо.

Другий етап – інформаційно-моделюючий сприяв формуванню компетентісно-конструктивного компоненту готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій та був спрямований на накопичення умінь у студентів створювати моделі проектів

вокально-хорової діяльності та виявлявся в цілеспрямованому здійсненні студентами системи дій інтелектуально-аналітичного, дослідницького, комунікативного, оцінювального, управлінського, творчого, рефлексивного спрямування, що загалом сприяло створенню конструкт-проектів самостійної творчої дії. Даний етап сприяв набуттю студентами досвіду трансформації інформаційного простору вокально-хорової роботи, встановленню інтегративних зв'язків, підвищенню самостійності та активності завдяки формуванню навичок конструювання багатовимірних моделей вокально-хорової діяльності. Провідними методами даного етапу виявилися: метод мозкового штурму, метод синектики, метод інверсії, метод проектування, кейс-метод, метод управління творчою уявою, метод вільних асоціацій, метод функціональної візуалізації, SWOT-метод тощо.

Третій етап – технологічно-результативний набув провідного значення в розробленій експериментальній методиці формування самостійно-творчого компоненту готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій і був спрямований на розвиток діяльнісно-творчих навичок студентів (у рамках циклічно-алгоритмізованої проектної дії, умінь самостійно поетапно втілювати проекти в репетиційній роботі, оперувати вокально-хоровим простором), розвиток критичного мислення студентів (для досягнення виконавсько-презентаційних результатів, які узгоджуються з психологічними та художньо-творчими вимогами до управління вокально-хоровим процесом та змістовними складовими проектної діяльності: операційно-технологічними, комунікативними, діагностично-контролюючими, виконавсько-презентаційними). На даному етапі основними методами були метод критичного та некритичного шляху проекту, метод психологічного аналізу творчого процесу, метод педагогічного спілкування, метод евристичної бесіди, авторські методи наскрізного контролю та оперування проектним середовищем, комплекс стратегій проектної діяльності.

Четвертий етап – оцінювально-коригувальний був підпорядкований формуванню рефлексивно-корекційного компоненту готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій і передбачав створення простору самокритики, осмислення та аналізу результатів презентації проектів вокально-хорової роботи, оцінювання ступеня самодостатності проекту з метою внесення коректив до створеного та апробованого конструкт-проекту, узгодження запланованих і отриманих цілей, на тлі яких моделювати зміст проектів покращання результатів вокально-хорової роботи. Основними методами цього етапу стали: метод вільних асоціацій, метод синектики, метод аналізу та вдосконалення конструкції, метод критичної оцінки інформації, авторський метод простір перспектив, метод управління змінами, метод аналізу та вдосконалення конструкції, метод критичної оцінки інформації, стратегії оцінних суджень та інші.

Порівняльний аналіз вхідних і вихідних даних результатів формувального експерименту виявив позитивну динаміку на тлі значної відмінності рівнів сформованості готовності до вокально-хорової роботи із застосуванням

проектних технологій у студентів контрольних і експериментальних груп. Зафіксовано, що високий рівень у студентів експериментальних груп підвищився з 8,5% до 26,3%, достатній рівень – з 11,5% до 28,5%, середній і низький рівні зменшилися з 35,7% до 25,6% та з 44,3% до 19,6% відповідно. Позитивні зміни також відбулись в контрольних групах, проте їх динаміка значно уповільнена: показники високого (з 6,9% до 10,7%) і достатнього (з 8,4% до 14,3%) рівнів зросли, зменшилися значення низького рівня з 44,8 до 36,3% (на 8,5%) на відміну від повільного зменшення середнього рівня з 39,9% до 38,7% (на 1,2%) (див. табл. 1).

Таблиця 1

Порівняння динаміки формування готовності до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій студентів контрольних та експериментальних груп

Рівні сформованості	Контрольні групи (152 особи)		Експериментальні групи (130 осіб)	
	а	%	а	%
До експерименту				
Високий	10	6,9	11	8,5
Достатній	13	8,4	15	11,5
Середній	61	39,9	47	35,7
Низький	68	44,8	57	44,3
Після експерименту				
Високий	16	10,7	34	26,3
Достатній	22	14,3	37	28,5
Середній	59	38,7	33	25,6
Низький	55	36,3	26	19,6
Динаміка				
Високий	3,8		17,8	
Достатній	5,9		17,0	
Середній	-1,2		-10,1	
Низький	-8,5		-24,7	
Всього	152	0	130	0

Обчислення статистичної достовірності результатів експериментальної роботи з використанням t-критерію Стюдента, проведене на ОС macOS High Sierra та ПЗ Numbers за допомогою функцій COUNT, AVERAGE, VAR, TDIST, SQRT, підтвердило значущість різниці між середніми значеннями показників діагностування в контрольних та експериментальних групах. Виявлені вагомі переваги у сформованості готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій та доведення достовірності отриманих результатів підтверджують дієвість запропонованої методики, що сприяє ефективності формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи, досягненню студентами оптимальних і презентабельних мистецьких результатів, отриманню якісних проектних продуктів вокально-хорової діяльності в умовах факультетів мистецтв педагогічних університетів.

ВИСНОВКИ

У дисертаційному дослідженні представлено результати теоретичного узагальнення і запропоновано нове вирішення наукового завдання формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, що знайшло відображення в обґрунтуванні та експериментальній перевірці розробленої методики.

Проведене дослідження та розв'язання всіх поставлених завдань дає підстави зробити наступні висновки:

1. У результаті теоретико-методологічного аналізу констатована можливість застосування проектних технологій у вокально-хоровому навчанні студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів, які опосередковуються самостійним цілепокладанням, конструюванням шляхів реалізації проекту, розрахунком швидкості і точності його втілення на різних етапах роботи, результативною публічною презентацією проектних продуктів, рефлексивним осмисленням та корекцією отриманих результатів. З'ясовано зміст поняття «проектні технології» у вокально-хоровому навчанні майбутніх учителів музики як цілісної системи методів, прийомів і засобів активізації самостійної творчої діяльності суб'єктів вокально-хорового навчання, що забезпечують розробку, створення і презентацію конкретного мистецького проекту на основі узгодженості цілей, характеристик та об'єктів навчальної діяльності в перебігу алгоритмічного виконання технологічних процедур поетапної проектної дії. Нагальним у даному вимірі є пошук шляхів ефективного впровадження продуктивних проектних технік у вокально-хоровому навчанні студентів на основі *системно-інформаційного, особистісного, діяльнісно-алгоритмічного, компетентнісного, комунікативного, акмеологічного підходів.*

2. На основі аналізу наукових психолого-педагогічних та мистецьких джерел ідентифіковано специфіку готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій з виявленням самостійної творчості студентів, підтверджено, що застосування проектних технологій, як інтенсивних технологій творчості, сприяє самостійному конструюванню студентами як проектів власного фахового становлення, так і інтерпретаційних проектів удосконалення змісту і операційного наповнення вокально-хорового процесу. Запропоновано *авторське визначення поняття «готовність майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій»*, яке характеризується як здатність студентів до самостійного конструювання проектів вокально-хорової роботи як системи поетапної творчої дії, зумовленої цілями, завданнями, ресурсами і строками, на основі якої базується розвиток дослідно-прогностичних, аналітично-оцінних, рефлексивно-коригувальних, виконавсько-технологічних здібностей студентів, які забезпечують продуктивність та презентабельність результатів вокально-хорової роботи. Виокремлено основні функції готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням

проектних технологій: *дослідницьку, цілепокладальну, прогностичну, ціннісно-нормуючу, організаційно-технологічну, операційну, волюнтативну, оцінно-регулятивну, творчо-перетворювальну.*

3. Розроблено структуру готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, яка включає такі компоненти: *мотиваційно-емоційний, компетентнісно-конструктивний, самостійно-творчий, рефлексивно-корекційний.* Критеріями вищезазначених компонентів нами визначені: ступінь сформованості позитивного ставлення студентів до проектної діяльності; міра накопичення студентами проектних умінь та готовність їх застосування в роботі з навчальним колективом; міра здатності студентів до самостійно-результативної презентації проектів у різновидах вокально-хорового навчання; ступінь усвідомленого оцінювання студентами результатів презентації проектів вокально-хорової роботи та розроблені їх показники. Охарактеризовано чотири рівні сформованості означеного феномена – високий, середній, достатній та низький, що визначаються ступенем прояву певних показників відповідних критеріїв.

4. Особливості формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій відображено у визначених *принципах*, а саме: принцип концептуальності; принцип самостійності; принцип пріоритетності довгострокових цілей; принцип результативності; принцип інтеграції; принцип інтерсуб'єктних відносин; принцип інтерпретації вокально-хорових творів; принцип інтенсифікації та розроблених й обґрунтованих *педагогічних умов*, а саме: активізація інтересу майбутніх учителів музики до навчання за проектним типом; спонукування студентів до визначення пріоритетної мети вокально-хорової роботи та конструювання результативно-цільових проектів її досягнення; орієнтація майбутніх учителів музики на активну творчу взаємодію з хоровим колективом; стимулювання студентів до рефлексивного осмислення та корекції результатів вокально-хорової роботи.

5. Розроблено поетапну методику формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, ефективність якої була перевірена під час формувального експерименту, відповідно до визначених етапів: *спонукально-цільового* (формування мотиваційно-емоційного компоненту), *інформаційно-моделюючого* (формування компетентнісно-конструктивного компоненту), *технологічно-результативного* (формування самостійно-творчого компоненту), *оцінювально-коригувального* (формування рефлексивно-корекційного компоненту). Проведення експериментальної роботи здійснювалось згідно з визначеною метою і змістом кожного етапу, розробленим і впровадженим методичним комплексом, що синтезує форми, методи і засоби проектної діяльності із формами, методами і засобами вокально-хорового навчання.

6. Для перевірки ефективності запропонованої поетапної методики були проведені контрольні зрізи, ідентичні констатувальним методикам дослідження. Порівняльний аналіз вхідних і вихідних даних результатів

формувального експерименту виявив динамічне зростання рівнів сформованості готовності у студентів експериментальних груп на 17,4% порівняно з контрольними групами на 4,85%. Такі результати засвідчили дієвість та ефективність впровадження поетапної методики формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій.

Проведене дослідження має перспективу подальших наукових пошуків у сфері вищої музично-педагогічної освіти, оскільки означена проблема була вперше висвітлена і не вичерпує всіх аспектів поставленої проблеми. Подальшого наукового аналізу потребують питання впровадження проектних технологій у підготовку магістрів в умовах факультетів мистецтв педагогічних університетів, а також застосування проектних технологій у різновидах мистецької освіти України та Китаю.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях

1. Лян Хайє. Оптимізація підготовки майбутніх учителів музики в інноваційному мистецько-освітньому просторі / Лян Хайє // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук. пр. – Київ, 2017. – Вип. 20 (25). – С. 77-82.
2. Лян Хайє. Методологічний контекст вокально-хорової підготовки майбутніх учителів музики із застосуванням проектних технологій / Лян Хайє // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Вінниченка. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Кропивницький, 2017. – Вип. 155. – С. 191-195.
3. Лян Хайє. Розвиток творчої індивідуальності студентів факультетів мистецтв засобами проектних технологій / Лян Хайє // Вісник Національного авіаційного університету. Серія : Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. – Київ, 2017. – Вип. 1 (10). – С. 92-96.
4. Лян Хайє. Актуалізація основних принципів проектної технології навчання у вокально-хоровій підготовці майбутніх учителів музики / Лян Хайє // Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти : зб. наук. пр. / ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». – Слов'янськ, 2017. – Вип. 5. – Ч.2. – С. 270-278.
5. Лян Хайє. Критерії та рівні сформованості готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій / Лян Хайє // Молодь і ринок : щомісячний науково-педагогічний журнал. / Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Дрогобич, 2018. – № 1 (156) січень 2018. – С. 135-140.
6. Лян Хайє. Діагностика готовності студентів до застосування проектних технологій у процесі вокально-хорового навчання / Лян Хайє // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Миколаїв,

2018. – № 1 (60), лютий 2018. – С. 162-166.

Стаття в іноземному науковому виданні

7. Liang Haiye. A component structure of readiness of future music masters is to vocally-choral work with application of project technologies / Liang Haiye // KELM Scientific issue of knowledge, education, law and management. – Wydawca : Fundacja «Oświata i Nauka Bez Granic PRO FUTURO». – Łódź, 2017. – № 2 (18) czerwiec 2017. – P. 84-93.

Матеріали науково-практичних конференцій

8. Лян Хайє. Перспективи застосування проектних технологій у підготовці майбутніх учителів музики / Лян Хайє // Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства : Матеріали і тези II Міжнародної конференції молодих учених і студентів / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. – Одеса, 2016. – Т. I. – С. 113-117.

9. Лян Хайє. Особливості підготовки майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи / Лян Хайє // Сучасна мистецька освіта: матеріали I Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2017. – С. 91-95.

10. Лян Хайє. Концепція оновлення вокально-хорового навчання студентів факультетів мистецтв на основі застосування проектних технологій / Лян Хайє // Сучасна мистецька освіта: досвід, проблеми та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / Київський державний інститут декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука. – Київ, 2018. – С. 288-291.

11. Лян Хайє. Основні положення технології проектної діяльності в системі фахової підготовки викладачів мистецьких дисциплін / Лян Хайє // Сучасна мистецька освіта: матеріали II Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – С. 186-189.

АНОТАЦІЇ

Лян Хайє. Формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання. – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2019.

У дисертації досліджується проблема формування готовності до вокально-хорової роботи студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів із застосуванням проектних технологій. Подано аналіз базових понять дослідження, висвітлено специфіку, сутність та зміст означеного феномена, визначено принципові підходи, що зумовило виокремлення мотиваційно-емоційного, компетентісно-конструктивного, самостійно-

творчого, рефлексивно-корекційного компонентів готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, визначено педагогічні умови їх формування. Вперше сформульовано й обґрунтовано критерії, показники, охарактеризовано рівні готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій.

Розроблено та впроваджено в педагогічно-мистецький процес поетапну методику формування готовності студентів до вокально-хорової роботи із застосуванням проектних технологій, яка є цілісною системою, що передбачає узгодження з психологічними та художньо-творчими вимогами до управління вокально-хоровим процесом та змістовними складовими проектної діяльності, застосування комплексу проектних технік, методів, стратегій управління творчими процесами. У цілому дослідження підтвердило, що запропонована методика сприяє ефективності формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи, досягненню студентами оптимальних і презентабельних мистецьких результатів, отриманню якісних проектних продуктів вокально-хорової діяльності в умовах факультетів мистецтв педагогічних університетів.

Ключові слова: майбутні вчителі музики, готовність до вокально-хорової роботи, проектні технології, педагогічні умови, поетапна методика.

Лян Хайе. Формирование готовности будущих учителей музыки к вокально-хоровой работе с применением проектных технологий. — Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02 — теория и методика музыкального обучения. — Национальный педагогический университет имени М. П. Драгоманова. — Киев, 2019.

В диссертации исследуется проблема формирования готовности к вокально-хоровой работы студентов факультетов искусств педагогических университетов с применением проектных технологий. Представлен анализ базовых понятий исследования, освещены специфика, сущность и содержание указанного феномена, определены принципиальные подходы, что обусловило выделение мотивационно-эмоционального, компетентно-конструктивного, самостоятельно-творческого, рефлексивно-коррекционного компонентов готовности будущих учителей музыки к вокально-хоровой работе с применением проектных технологий, определены педагогические условия их формирования. Впервые сформулированы и обоснованы критерии, показатели, охарактеризованы уровни готовности будущих учителей музыки к вокально-хоровой работе с применением проектных технологий.

Разработана и внедрена в учебный процесс поэтапная методика формирования готовности студентов к вокально-хоровой работе с применением проектных технологий, которая является целостной системой, что предусматривает согласование с психологическими и художественными

требованиями к управлению вокально-хоровым процессом и содержательными составляющими проектной деятельности, применение комплекса проектных техник, методов, стратегий управления творческими процессами. В целом исследование подтвердило, что предложенная методика способствует эффективности формирования готовности будущих учителей музыки к вокально-хоровой работе, достижению студентами оптимальных и презентабельных художественных результатов, получению качественных проектных продуктов вокально-хоровой деятельности в условиях факультетов искусств педагогических университетов.

Ключевые слова: будущие учителя музыки, готовность к вокально-хоровой работе, проектные технологии, педагогические условия, поэтапная методика.

Liang Haiye. Formation of readiness of the future music teachers' for vocal-choral work with application the project technologies. – The manuscript.

Thesis for a candidate of pedagogical sciences degree by specialty 13.00.02 – Theory and Methods of Musical Education. – National Pedagogical Dragomanov University. – Kyiv, 2019.

In the dissertation the problem of formation of readiness for vocal and choral work of students of faculties of arts of pedagogical universities with application of project technologies is investigated. The analysis of the basic concepts of research highlights the specificity, the nature and content of the definite phenomenon defined the basic approaches, which led to the isolation of the motivational-emotional, competence-constructive, independently-creative, reflexive-correctional components of the readiness of future music teachers to vocal-choral work with the use of the project technologies, defined pedagogical conditions of their formation. For the first time formulated and justified criteria, indicators, described levels of readiness of future music teachers to vocal-choral work with application of the project technologies.

The stage-by-stage methodology of formation of students' readiness for vocal-choral work with the use of the project technologies is developed and introduced into the pedagogical and artistic process, which is a coherent system that involves reconciling with the psychological and artistic and creative requirements for the management of the vocal-choral process and the content components of the project activity, the application of a complex of project techniques, methods, strategies for managing creative processes. In general, the research confirmed that the proposed method contributes to the formation of the readiness of future music teachers to vocal and choral work, achievement of the students with optimal and presentable artistic results, obtaining quality project products of vocal and choral activity in the faculties of art of pedagogical universities.

Key words: the future teachers of music, readiness for vocal and choral work, project technologies, pedagogical conditions, stage-by-stage methodology.



Підписано до друку 04.03.2019 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times.
Наклад 100 пр. Зам. № 049
Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002.
(044) 239-30-26.